

Sygn. akt IV U 923/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2019r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 05 września 2019r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **C. L.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22.03.2019r. znak (...)

o ustalenie wysokości kapitału początkowego

I. zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że do ustalenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego C. L. za okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) w Z. z siedzibą w S. przyjmuje wynagrodzenie w wysokości :

- za rok 1976 – 42.530 zł (czterdzieści dwa tysiące pięćset trzydzieści złotych)
- za rok 1977 – 57.136 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy sto trzydzieści sześć złotych)
- za rok 1978 – 66.110 zł (sześćdziesiąt sześć tysięcy sto dziesięć złotych)
- za rok 1979 – 115.147 zł (sto piętnaście tysięcy sto czterdzieści siedem złotych).

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 923/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.03.2019 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy C. L. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999 r., ponieważ nie przedłożył żadnych nowych dowodów na okoliczność wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. w Spółdzielni (...) w Z..

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca C. L. domagał się uwzględnienia zarobków za przepracowany okres od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. W uzasadnieniu wyjaśnił, iż powodem nieuwzględnienia przez organ rentowy składek za sporny okres jest błąd w legitymacji ubezpieczeniowej, na który odwołujący nie miał wpływu. C. L. składał wyjaśnienia w tej sprawie zarówno przed organem rentowym, jak i sądem.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podał, że brak jest jakichkolwiek dokumentów potwierdzających wynagrodzenie

za lata 1971-1975, natomiast za lata 1976-1979 dochody wpisano do legitymacji ubezpieczeniowej, której organ odmówił wiarygodności, gdyż dokument ten zawiera inną datę urodzenia oraz imię matki odwołującego, niż podane w e-wnioskach i odpisie skróconym aktu urodzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca C. L., zamieszkała J.-Z., jest uprawniona do emerytury od dnia 01.10.2017 r.

Decyzją z dnia 12.12.2017 r. organ rentowy ustalił wnioskodawcy wysokość kapitału początkowego, którego kwota na dzień 01.01.1999 r. wyniosła 144.412,73 zł, natomiast jego podstawę ustalono w kwocie 1.332,60 zł przyjmując do jej obliczenia przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 01.01.1984 r. do 31.12.1993 r., a wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 109,15%.

Do ustalonej wartości kapitału nie uwzględniono:

- okresów zatrudnienia od 17.09.1968 r. do 30.04.1969 r. oraz od 21.10.1969 r. do 10.03.1970 r. w Ochotniczym (...) przy (...) w Z. oraz dochodów z tego zatrudnienia w kwotach: 1969 r. - 2.400,00 zł, 1969 r. - 4.852,00 zł, 1970 r. - 3.546,00 zł;

- okresu zatrudnienia od 26.03.1971 r. do 06.06.1971 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Z.;

- dochodów za lata 1976 r. - 42.530,00 zł, 1977 r. - 57.136,00 zł, 1978 r. - 66.110,00 zł, 1979 r. - 115.147,00 zł z okresów zatrudnienia w Spółdzielni (...) w S..

Na skutek odwołania ubezpieczonego C. L. od powyższej decyzji Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 28.01.2019 r., sygn. akt IV U 266/18 postanowił umorzyć postępowanie w zakresie ustalenia wysokości kapitału początkowego za okresy od 17.09.1968 r. do 30.04.1969 r., od 21.10.1969 r. do 10.03.1970 r. i od 26.03.1971 r. do 06.06.1971 r., natomiast nowe żądanie wnioskodawcy ustalenia wysokości kapitału początkowego za okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) w Z. z siedzibą w S. (...) J. od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. przekazać do rozpoznania organowi rentowemu.

okoliczności bezsporne ustalone na podstawie akt organu rentowego oraz akt sądowych IV U 266/18

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu wniosku C. L. o ponowne ustalenie kapitału początkowego w związku z postanowieniem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 28.01.2019 r. odmówił wnioskodawcy ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego poprzez uwzględnienie przy obliczaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzeń uzyskanych przez niego z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w Z. w okresie od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. na podstawie wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego, odmawiając wiarygodności temu dokumentowi, z uwagi na niezgodność daty urodzenia oraz imienia matki wnioskodawcy wskazanych w legitymacji, z danymi podanymi w e-wnioskach oraz odpisie skróconym aktu urodzenia.

dowód: akta organu rentowego

Wnioskodawca C. L. w okresie od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w Z. z/s w S. na stanowisku pracownika fizycznego (chlewiarz) w pełnym wymiarze czasu pracy. Otrzymywał wówczas wynagrodzenie wg UZP dla (...) na podstawie stawki osobistego zaszeregowania w kwocie 13 zł na godzinę pracy oraz premię zgodnie z regulaminem premiowania.

Wynagrodzenie wnioskodawcy było różne i zależało od przyrostu masy trzody chlewnej w danym miesiącu. Po ukończeniu kursu hodowcy trzody chlewnej odwołujący otrzymywał z tego tytułu dodatek do wynagrodzenia zasadniczego.

C. L. w spornych latach otrzymał następujące wynagrodzenie, które zostało udokumentowane w legitymacji ubezpieczeniowej:

- 1976 r. – 42.530,00 zł,
- 1977 r. – 57.136,00 zł,
- 1978 r. – 66.110,00 zł,
- 1979 r. – 115.147,00 zł.

dowód: świadectwo pracy z dnia 31.12.1979 r., k. 4 akt organu rentowego, tom II,

- legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawcy w aktach kapitału początkowego,
- zeznania wnioskodawcy C. L., k. 16v, 24v akt IV U 266/18 tutejszego Sądu

Wnioskodawca C. L. rzeczywiście urodził się w dniu (...), natomiast nieprawidłowa data urodzenia znajdujące się we wszelkich dokumentach wynika z błędnej rejestracji daty urodzin wnioskodawcy dokonanej przez jego ojca w Gromadzkiej Rady Narodowej w B..

Rodzice wnioskodawcy to F. i M.. Wnioskodawca nie potrafił wyjaśnić dlaczego w legitymacji ubezpieczeniowej mylnie wskazano imię matki jako M. (1).

dowód: zeznania wnioskodawcy C. L., k. 23 akt

- wniosek o wydanie dowodu osobistego, k. 19 akt

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było zasadne w części, a w pozostałym zakresie podlegało oddaleniu.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie wartości kapitału początkowego wnioskodawcy z uwzględnieniem wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy osiągniętego w okresie od 19.06.1971 r. do 31.12.1979 r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w Z. z/s w S. na podstawie wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej.

Organ rentowy odmówił ustalenia wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem wysokości wynagrodzenia odwołującego C. L. wykazanego w legitymacji ubezpieczeniowej, podważając jej wiarygodność ze względu na wskazaną w tym dokumencie datę urodzenia inną, niż we wnioskach składanych w organie rentowym oraz błędne imię matki.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 r. (art. 173 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 01.01.1999 r.

W myśl przepisu art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, zapisów zawartych w legitymacji ubezpieczeniowej C. L., wniosku odwołującego o wydanie dowodu osobistego z dnia 14.01.1970 r. oraz zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 05.09.2019 r., a także w sprawie IV U 266/18 tutejszego Sądu.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

W tym miejscu warto podkreślić, że w postępowaniu przed organem rentowym, stosownie do treści przepisu § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1214) środkiem dowodowym, stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty, są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Zgodnie zaś z § 27 ww. rozporządzenia dowody z dokumentów, pisemne zeznania świadków oraz pisemne oświadczenia zainteresowanego powinny być dołączone do wniosku w oryginale.

Postępowanie przed organem rentowym ma charakter administracyjnoprawny, tocząc się w ramach wyznaczonych co do zasady przez przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Po wniesieniu odwołania od decyzji organu rentowego, zostaje jednak wszczęte postępowanie sądowe prowadzone już tylko w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Podstawowym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu okoliczności spornych. Według 473 § 1 k.p.c. w postępowaniu przed sądem nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. Wynika z tego, iż każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane i celowe. Sąd nie jest zatem w szczególności związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984 r., III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z 2.02.1996 r., II URN 3/95).

Zgodnie z przepisem art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Swobodna ocena dowodów dokonywana jest przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych, ale powinna także uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok SN z 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98).

Jak już wskazano wyżej, w niniejszym postępowaniu przedmiot sporu sprowadzał się wyłącznie do ustalenia, czy w podstawie wymiaru kapitału początkowego C. L. można było uwzględnić wysokość wynagrodzenia otrzymywanego

przez ubezpieczonego w latach 1971-1979 wynikającego z wpisów dokonanych w – złożonej do akt ZUS w oryginale - legitymacji ubezpieczeniowej. Organ rentowy uznał, że jest to niemożliwe, przy czym swoje stanowisko uzasadnił tym, że legitymacja zawiera datę urodzenia wnioskodawcy 27.11.1952 r., zatem inną niż we wnioskach składanych w organie rentowym, gdzie data urodzenia widnieje 03.01.1952 r. Ponadto nie zgadza się również imię matki podane w legitymacji – M. (1), bowiem zgodnie z odpisem skrócony aktu urodzenia matka wnioskodawcy miała na imię M..

Rzeczywiście dane zawarte w legitymacji ubezpieczeniowej C. L. zawierają dane odmienne, niż w pozostałych dokumentach. Odwołujący wyjaśniając powyższe zeznał, że faktycznie urodził się w dniu (...) Poród odbył się w domu, a w tym czasie ojciec wnioskodawcy przebywał w wojsku. Po wyjściu na przepustkę w dniu 03.01.1952 r. ojciec C. L. udał się do Gromadzkiej Rady Narodowej w B., w celu zgłoszenia urodzenia wnioskodawcy i jako datę jego urodzenia mylnie wskazał datę dokonania zgłoszenia. We wszystkich dokumentach ubezpieczonego podana jest data urodzenia 03.01.1952 r., bowiem nie złożył on wniosku o sprostowanie aktu urodzenia.

Odnosząc się natomiast do błędnie podanego imienia matki, odwołujący nie potrafił wyjaśnić z czego ono wynika. W odpisie skróconym aktu urodzenia wnioskodawcy C. L. (k. 5 akt IV U 266/18 tutejszego sądu) widnieje imię matki M., jednak sam odwołujący nie wie czy to jest prawdziwe imię jego matki, bowiem dla niego była po prostu mamą, jednak zeznał, że na nagrobku wpisane ma M. (1).

W pozostałym zakresie legitymacja zawiera jednak jednoznaczne i nienoszące śladów poprawiania czy przerabiania dane wnioskodawcy.

W celu wyjaśnienia powyższych wątpliwości Sąd postanowił zweryfikować prawdziwość tych zapisów zestawiając je z treścią wniosku C. L. o wydanie dowodu osobistego z dnia 14.01.1970 r. W ocenie Sądu mimo tego, iż we wskazanym wniosku podano datę urodzenia 03.01.1952 r. oraz imię matki M. (choć początkowo wpisano M. (1), a następnie skreślono końcówkę „nna”) to niewątpliwie legitymacja ubezpieczeniowa jest dokumentem autentycznym, która musi stanowić – w zakresie wpisanych w niej danych - podstawę do obliczenia kapitału początkowego. Świadczą o tym przede wszystkim fotografie załączone do wniosku o wydanie dowodu osobistego oraz legitymacji ubezpieczeniowej, na których widnieje ta sama osoba, czyli wnioskodawca.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu, argumentacja organu rentowego została oparta na niebywale wątpliwych i miernych pod względem merytorycznym przesłankach. Uzasadnienie odmowy uwzględnienia zarobków wskazanych w legitymacji ubezpieczeniowej oparte zostało na skrajnie subiektywnej ocenie dokumentów powoda i podważeniu ich wiarygodności, przy jednoczesnej pełnej świadomości tego, że ubezpieczony – z uwagi na zmianę przepisów – nie ma możliwości wykazania wysokości swoich zarobków w inny sposób. Tymczasem w toku postępowania administracyjnego to na organie spoczywa obowiązek rzetelnej oceny materiału zebranego w sprawie, czego organ nie dochował.

Reasumując, Sąd uznał, iż organ rentowy winien obliczyć wysokość kapitału początkowego C. L. przy przyjęciu, że jego wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosiło w roku 1976 – 42.530 zł, w roku 1977– 57.136 zł, w roku 1978 – 66.110 zł, zaś w roku 1979 – 115.147 zł. Z uwagi na brak danych o osiągniętych przez ubezpieczonego dochodach w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w Z. z/s w S. w latach 1971-1975, należało przyjąć, tak jak uczynił to dotychczas organ rentowy.

Mając powyższe na uwadze, sąd z mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w pkt I wyroku.

W pozostałej części, tj. w odniesieniu do wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy w latach 1971-1975 Sąd odwołanie oddalił – pkt II wyroku.